

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: RODIČIA DETÍ NARODENÝCH V CUDZINE UŽ NEBUDÚ NARÁŽAŤ NA PREKÁŽKY NA OSOBNOSTNEJ MATRIKE

Bratislava 17. júna 2024

V piatok (14. júna 2024) Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada vlády“) podporila návrh uznesenia verejného ochrancu práv, ktorý sa týka práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života. Ide o prípady súvisiace s vydávaním slovenského rodného listu s menom a priezviskom v rovnakom tvare, aký bol uvedený v rodnom liste vydanom v inom členskom štáte Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

„V rámci svojej činnosti som preskúmaval podnet, v ktorom podávateľ namietal, že osobitná matrika odmietla vystaviť slovenský rodný list dieťaťu, ktoré sa narodilo Slovenke a cudzincovi na území Španielska preto, že rodičia žiadali o zápis mena a priezviska v spojenom tvare, v akom ho má dieťa uvedené v španielskom rodnom liste.“ hovorí verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský.

Zo zmluvy o fungovaní EÚ vyplýva právo každého občana EÚ slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov. Podobný prípad už bol prejednávaný aj Súdny dvorom EÚ. Súdny dvor konštatoval, že čl. 18 Zmluvy o Európskych spoločenstvách (v súčasnosti čl. 21 Zmluvy o fungovaní EÚ) za podmienok, ako sú tie vo veci samej, bráni tomu, aby orgány členského štátu pri uplatňovaní vnútroštátneho práva odmietli uznať priezvisko dieťaťa tak, ako bolo určené a zaregistrované v inom členskom štáte, v ktorom sa dieťa narodilo a má odvtedy bydlisko, teda dieťaťa, ktoré je, tak ako jeho rodičia, štátnym

príslušníkom len prvého z uvedených členských štátov. Je zároveň potrebné poznamenať, že právne záväzné akty EÚ majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

V tomto prípade osobitná matrika vyhovela v plnom rozsahu argumentácii verejného ochrancu práv a verejný ochranca práv bol zo strany dotknutého orgánu verejnej moci informovaný, že právny stav bol korigovaný a dieťaťu bol vystavený rodný list podľa požiadavky rodičov. Teda jednotne s údajmi na rodnom liste zo Španielska.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky dalo prísľub, že dohliadne aby v obdobných prípadoch do budúca boli práva osôb účinne zabezpečené. Tak sa zabráni, aby slovenské deti, ktoré sa narodí v cudzine zmiešanému páru, nemuseli vyvracať pochybnosti týkajúce sa ich identity a vyvrátiť podozrenie z nepravdivého uvedenia priezviska.

„Potešilo ma, že zástupkyne rezortu vnútra a zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky počas piatkového rokovania rady vlády prišli s iniciatívou rozšíriť nové postupy aj na rodné listy vydané na celom svete. Teda nové postupy sa budú vzťahovať nielen na rodné listy vystavené v rámci EÚ.“ uviedol verejný ochranca práv.

Informácie o tomto podnete nájdete v tlačovej správe: <https://vop.gov.sk/wp-content/uploads/2023/08/Tlacova-sprava-VOP-8.-8.-2023.pdf>